

fige, hvis man stiller den Sætning, den Fordring frem, at det strengt Retlige skal gjenneføres i al sin Consequens uden Hensyn til Eieren's Samtykke, da vil jeg først høre, hvad Regeringen siger, saa skal jeg dernæst sige min Mening. Men dernæst vil jeg dog allerede nu have udtalt — og i saa Henseende ere tilstrækkelige tydelige Anskuelse gjorte gjældende af det ærede Medlem, der havde Ordet for mig — at det i dette Spørgsmaal, der jo dog væsentlig er et Pengespørgsmaal, er mig saare tvivlsomt, om man gjør de Mænd, som antages at ville overtage saadanne Forpagtninger, en Tjeneste ved at forbyde en saadan Overenskomst som den, der er Tale om. Det er for mig meget tvivlsomt, om det ikke er mere i Alles Interesse, at det staaer hen som overladt til fri Aftale, hvorvidt Forpagteren i levende Live skal kunne overdrage Forpagtningen til Andre uden Bortforpagterens Samtykke, eller ikke. Det er jo dog aldeles soleklart, at, dersom der kun skal kunne være Tale om saadanne Forpagtninger paa den Betingelse, at Forpagteren faaer en saadan uskrivlig Ret til at sætte en Anden i sit Sted, da maa Forpagteren betale den Ret, han i det Hele opnaaer, meget dyrere, end Tilfældet ellers vilde være. Der er mangen en Eier og Bortforpagter, som sætter Priis paa den Naadighed at kunne forhindre, at Forpagteren i levende Live vilkaarligt sætter hvem han vil i sit Sted, en Naadighed, hvorfor Eieren gjerne betaler Noget i Form af at opgive en højere Afgift. Nu siger man: Forpagteren kan døe Dagen efter; men det kan ikke nytte at opstille en saadan Forudsætning; thi i saadanne Sager kan man ikke gaae efter den logiske Mulighed, men maa gaae efter Sandsynligheden, og den raske Forpagter døer i Reglen ikke Dagen efter, men der hengaaer gjenneomsnitlig det Tidrum, som man efter Omstændighederne har funnet gjøe Regning paa. Jeg er meget villig til at lade mig belære; men det staaer for mig ingenlunde klart, at det vil være i Forpagterens Interesse, at man forbyder en saadan Overenskomst som den, hvorom der her er Tale. Det er imidlertid et af de Punkter, som det er godt at faae fremdragne her, saaledes at Thinget, naar det

har hørt alle de forskjellige Anskuelse derom, med fuld Klarhed kan tage sin Beslutning om det ved 3die Behandling. — Endelig skal jeg, saameget mere som jeg ikke veed, om den høitærede Minister kan vedblive at være tilstede her i Thinget, med Hensyn til de Bemærkninger, han fremsførte ved den sidste Paragraph i Lovforslaget og til et af Udvalgets Forslag, gjøre den Bemærkning, at selvsjælgelig skulde de Betragtninger, som af ham bleve fremsatte, blive tagne under Overveielse i Udvalget, saavel med Hensyn til Spørgsmaalet, om det kunde være hensigtsmæssigt at have en relativ bestemt Straf istædfor den ubetingede, med andre Ord, at det skulde overlades til Domstolene efter bedste Skjøn at fastsætte Mulcten, som ogsaa med Hensyn til det Spørgsmaal, hvorvidt det kan ansees for hensigtsmæssigt i Lovforslaget — thi jeg forstod, at nogle af hans Uttringer sigtede i den Retning, om det end ikke staaer mig ganske klart — at optage en udtrykkelig Bestemmelse, som udtalte sig nærmere om Forholdet mellem den offentlige Klage, Indenrigsministerens Klage, og den enkelte Forpagters private Klage i Tilfælde af, at Overtrædelse havde fundet Sted.

Broct: Jeg er i det Tilfælde, som den ærede Ordfører nys omtalte, at jeg ikke har stillet noget Endringsforslag til Lovforslaget og navnlig heller ikke til de Forslag til Paragrapher, som væsentlig ere fremkaldte af ham. Man vilde altså kunne sige ogsaa til mig: Det nytter ikke at komme med Betragtninger og Bemærkninger; det glæder mig imidlertid, at den ærede Ordfører, idet han fremsatte denne Indsigelse, dog med det Samme begrændsede sin Bemærkning derhen, at der jo var en 3die Behandling, og at der saaledes dog kunde tænkes et Udbytte af de Bemærkninger, der fremkom idag, og jeg søier til, at der jo, hvis jeg ikke feiler, i den ærede Ordfører's tidligere Foredrag tillige er givet Udset til yderligere Forhandlinger i Udvalget. Jeg beder derfor, at de Bemærkninger, jeg fremsøger, maae blive modtagne af Forsamlingen med Belivillie og, om der maatte være noget Indhold i dem, komme under gunstig Betragt-